

dusa Povijesnoga i pomorskoga muzeja Istre. U konačnici smo dobili nezaobilaznu literaturu, udžbenik antifašizma u Istri namijenjen širokom krugu čitatelja, osobito studentima i školarcima, da bi stekli predodžbu o sadržaju i povijesnom značaju antifašističkoga pokreta i narodnooslobodilačke borbe na poluotoku.

Željko Cetina

**Povijesni sadržaji na *Danima arhitekture u Istri 2020.*,
Pula, 6. studenoga – 4. prosinca 2020.**

Dani arhitekture u Istri su manifestacija koju Društvo arhitekata Istre – Società architetti dell'Istria (DAI-SAI) kontinuirano organizira od 2000. godine. *Dani arhitekture u Istri 2020.* započeli su 6. studenoga u pulskoj Galeriji ECPD-a (Europskoga centra za mir i razvoj UN-a) otvorenjem Godišnje izložbe ostvarenja hrvatskih arhitektica i arhitekata u 2019. te nastavljeni 12. studenoga u novom prostoru Društva arhitekata Istre (Smareglina 1) otvorenjem Godišnje izložbe projekata i realizacija članova DAI-SAI-ja i gostiju te izložbama sekcije Djeca i arhitektura (DiA DAI-SAI), *The Publishing School: Pedagogies of Care* (Škola izdavaštva: pedagogije brižnosti) i *Međunarodna arhitektonska radionica Bale – Valle* (BVAW).

13. i 20. studenoga 2020. održana su po dva predavanja, a *Dani arhitekture* završeni su 21. studenoga vođenom šetnjom gradilištem Maloga rimskog kazališta i okoliša Arheološkoga muzeja. Razgled Maloga rimskog kazališta vodio je Emil Jurcan. Predavanja su 13. studenoga održale Jasmina Bašić – „Međunarodna arhitektonska radionica Bale – Valle (BVAW)“, i Ana Dana Beroš – „The Publishing School: Pedagogies of Care. Medijsko širenje arhitektonskog i prostornog znanja: izdavaštvo kao istraživački alat i pedagoška praksa“.

U svojem je predavanju Bašić predstavila rezultate Međunarodne arhitektonske radionice održane u Balama. Vođena pod mentorstvom Mateja Blenkuša (Ljubljana) i Antuna Sevšeka (Zagreb), radionica je bila namijenjena studentima arhitekture i mladim arhitektima te je dio projekta „Mi plus“, koji se bavi razvojem programa nezavisne kulture i novomedijske umjetnosti s ciljem stvaranja uvjeta za osnivanje kulturnoga centra za produkciju i neza-

visnu kulturu u Istri. Mapirane su četiri prostorije: višenamjenska prostorija bivše kinodvorane u Balama, stara kinodvorana u Balama, višenamjenska prostorija s pretprostorom na prvom katu zgrade Pučkoga otvorenog učilišta u Bujama, višenamjenska prostorija u sklopu zgrade Pučkoga otvorenog učilišta Buzet – Narodni dom te višenamjenska prostorija u sklopu zgrade bivše vojarne Veli Jože u Pazinu.

Ana Dana Beroš predstavila je *Školu izdavaštva: pedagogije brige*. U okviru paneuropske platforme Future Architecture i programskoga pravca Slatko i slano projekta „Rijeka 2020 – Europska prijestolnica kulture“ te u organizaciji Društva arhitekata Istre, u Rijeci se od 25. do 28. kolovoza 2020. održao program *The Publishing School: Pedagogies of Care*, koji je obuhvaćao online izložbu u nastajanju, dostupnu na mrežnoj stranici publishingacts.eu, i simpozijску radionicu. Udruživanjem niza lokalnih i međunarodnih arhitekata, umjetnika i interdisciplinarnih kolektiva s područja prostornih i urbanih praksi, kroz taj program istraživali su se mogući načini učenja i proizvodnje znanja korištenjem emancipatornih praksi skrbi. Naglasak je stavljen na kolektivni angažman, eksperimentalno istraživanje i razmjenu znanja izvan službenih institucija, a pritom je izdavaštvo shvaćeno kao alat u istraživačkom, analitičkom i kritičkom procesu.

Dva su zaključna predavanja održana 20. studenoga, i to Matevža Grande „Odabrani projekti i arhitektonski časopis *Outsider*“ i Emila Jurcana „Rekonstrukcija Malog rimskog kazališta u Puli“.

Matevž Granda je u prvom dijelu predavanja predstavio arhitektonski časopis *Outsider*, otvoren ne samo za struku nego i za širu publiku. *Outsider* kombinira tiskani časopis koji izlazi četiri puta godišnje, dodatna novinska izdanja dva ili tri puta godišnje i internetsku platformu. Sadržaj se tiskana izdanja i onoga na mreži razlikuje. *Outsider* organizira arhitektonska okupljanja nekoliko puta godišnje s ciljem podizanja svijesti o važnosti dobro uređenoga okoliša. Jednom godišnje organizira međunarodni festival dobrih ideja *Alati za bolji život*. Arhitekturu *Outsider* shvaća kao alat za čitanje i aktivnu promjenu okoline na bolje. Dosad su izašla 24 broja časopisa, glavna i odgovorna urednica je Nina Granda, umjetnički direktor časopisa je Matevž Granda, a urednički odbor čine Nina Granda, Miloš Kosec, Srđan Nađ, Ajda Bračić i Matevž Granda. U drugom je dijelu predavanja Granda predstavio projekte obnove zgrada, kuća i stanova s pristupom obnove kuća u povijesnoj jezgri Vodnjana uza što veću mogućnost očuvanja kulturno-povijesne baštine.

Emil Jurcan predstavio je projekt rekonstrukcije Maloga rimskog kazališta u Puli. Arheološkim istraživanjima toga spomenika započeo je 2013. proces revitalizacije muzejskoga dijela pulske povijesne jezgre. Tijekom narednih sedam godina autor je sudjelovao u kompleksnom procesu istraživanja i projektiranja samoga kazališta, kao i okoliša obližnje zgrade Arheološkoga muzeja Istre, prilikom čega se dizajn budućega rješenja ispreplitao s novim arheološkim otkrićima i modificirao kako bi obuhvatio i povezao u cjelinu zatečene povijesne slojeve: rimske arheologije, mletačke utvrde, austrijskih građevina, vojnih tunela, kao i projekte koji se paralelno izvode na istom području, poput revitalizacije podzemnih tunela, šetališta i novoga uspona na Kaštel, rekonstrukcije zgrade Arheološkoga muzeja i rasvjete cjelokupnoga područja.

Igor Jovanović

Radionice u sklopu projekta *Mehanizam za informiranje zajednica pogođenih sukobom* Međunarodnoga rezidualnog mehanizma za kaznene sudove Ujedinjenih naroda, 21. studenoga i 19. prosinca 2020.

U organizaciji programa Mehanizma za informiranje zajednica pogođenih sukobom (PMI) Međunarodnoga rezidualnog mehanizma za kaznene sudove Ujedinjenih naroda (Mehanizam) i u suradnji s Europskom udrugom nastavnika povijesti Euroclio i Hrvatskom udrugom nastavnika povijesti (HUNP) održane su 21. studenoga i 19. prosinca 2020. dvije radionice za hrvatske učitelje i nastavnike – edukatore povijesti o korištenju arhive Međunarodnoga kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) i Mehanizma u svrhu kreacije nastavnih materijala. U edukaciji su aktivno sudjelovali i učitelji i nastavnici povijesti iz Istarske županije: Valentina Anić Miletović, Igor Jovanović, Dijana Muškardin i Sara Žerić.

Projekt je nastao iz potrebe stvaranja uvjeta za obrazovanje mladih u bivšoj Jugoslaviji o činjenicama koje su se dogodile tijekom sukoba devedesetih godina dvadesetoga stoljeća. Kroz projekt *Informativni program Mehanizma* želi se omogućiti stvaranje skupine edukatora obučenih za kreiranje nastavnih materijala na osnovi arhivske građe Mehanizma i MKSJ-a. Međunarodni rezidualni mehanizam za kaznene sudove osnovan je 2010. da bi preuzeo obavljanje određenih funkcija MKSJ-a i Međunarodnoga kaznenog suda za Ruandu (MKSR),